

Bezkontextové jazyky

Uzávěrové vlastnosti

Šárka Vavrečková

Ústav informatiky, FPF SU Opava

Poslední aktualizace: 20. října 2008

Porovnání důkazů uzávěrových vlastností

Co to je?

Třída jazyků je uzavřena vůči dané operaci, pokud po uplatnění této operace na kterékoliv jazyky z dané třídy vznikne opět jazyk z této třídy jazyků.

Postup důkazu

- u regulárních jazyků: důkazy pomocí automatů
- u bezkontextových jazyků: většinou důkazy pomocí gramatik, jen u vztahu týkajícího se také regulárních jazyků (průnik bezkontextového a regulárního jazyka) se používají automaty

Značení a pojmy

Dále používáme toto značení:

$$L_1 = L(G_1), G_1 = (N_1, T_1, P_1, S_1)$$

$$L_2 = L(G_2), G_2 = (N_2, T_2, P_2, S_2), N_1 \cup N_2 = \emptyset$$

$$\text{vytváříme } L = L(G), G = (N, T, P, S)$$

Regulární operace

jsou operace používané při konstrukci regulárních výrazů, tj. sjednocení, zřetězení a iterace (Kleeneho uzávěr, operace hvězdička).

Sjednocení

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci sjednocení.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1 \cup L_2$:

$G = (N, T, P, S)$, symbol $S \notin N_1 \cup N_2$ (nově přidaný),

$T = T_1 \cup T_2$,

$N = N_1 \cup N_2 \cup \{S\}$,

$P = P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 \mid S_2\}$

Sjednocení

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci sjednocení.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1 \cup L_2$:

$G = (N, T, P, S)$, symbol $S \notin N_1 \cup N_2$ (nově přidaný),

$T = T_1 \cup T_2$,

$N = N_1 \cup N_2 \cup \{S\}$,

$P = P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 \mid S_2\}$

Příklad

 $G_1 :$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $G_2 :$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$ G , kde $L(G) = L(G_1) \cup L(G_2)$: $S \rightarrow A \mid M$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$

Příklad

 $G_1 :$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $G_2 :$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$ G , kde $L(G) = L(G_1) \cup L(G_2)$: $S \rightarrow A \mid M$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$

Příklad

Lze použít jako kritérium bezkontextovosti:

Jazyk $L = \{a^i b^j c^k \mid i, j, k \geq 1, i = j \text{ nebo } j = k\}$ lze napsat jako sjednocení dvou bezkontextových jazyků $L_x \cup L_y$, kde

$$L_x = \{a^i b^j c^k \mid i, j, k \geq 1, i = j\}$$

$$L_y = \{a^i b^j c^k \mid i, j, k \geq 1, j = k\}$$

Zřetězení

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci zřetězení.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1 \cdot L_2$:

$$N = N_1 \cup N_2 \cup \{S\}, \quad S \notin N_1 \cup N_2$$

$$P = P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 \cdot S_2\}$$

$$T = T_1 \cup T_2\}$$

Zřetězení

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci zřetězení.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1 \cdot L_2$:

$$N = N_1 \cup N_2 \cup \{S\}, \quad S \notin N_1 \cup N_2$$

$$P = P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 \cdot S_2\}$$

$$T = T_1 \cup T_2\}$$

Příklad

 $G_1 :$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $G_2 :$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$ G , kde $L(G) = L(G_1) \cdot L(G_2)$: $S \rightarrow AM$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$

Příklad

 $G_1 :$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $G_2 :$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$ G , kde $L(G) = L(G_1) \cdot L(G_2)$: $S \rightarrow AM$ $A \rightarrow aBA \mid CbB$ $B \rightarrow bCb \mid c$ $C \rightarrow cA \mid \varepsilon$ $M \rightarrow aNc \mid \varepsilon$ $N \rightarrow PbxM \mid Qu \mid b$ $Q \rightarrow MN \mid ab$

Iterace

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci iterace (Kleeneho uzávěru, operace hvězdička).

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^*$:

$N = N_1 \cup \{S\}$, $S \notin N_1$, $T = T_1$,

$P = P_1 \cup \{S \rightarrow S_1S \mid \varepsilon\}$

Iterace

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci iterace (Kleeneho uzávěru, operace hvězdička).

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^*$:

$N = N_1 \cup \{S\}$, $S \notin N_1$, $T = T_1$,

$P = P_1 \cup \{S \rightarrow S_1S \mid \varepsilon\}$

Příklad

G_1 :

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

G , kde $L(G) = L(G_1)^*$:

$S \rightarrow AS \mid \varepsilon$

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

Příklad

G_1 :

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

G , kde $L(G) = L(G_1)^*$:

$S \rightarrow AS \mid \varepsilon$

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci pozitivní iterace.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^+$:

$$N = N_1 \cup \{S\}, \quad S \notin N_1, \quad T = T_1,$$

$$P = P_1 \cup \{S \rightarrow S_1 S \mid S_1\}$$

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci pozitivní iterace.

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^+$:

$$N = N_1 \cup \{S\}, \quad S \notin N_1, \quad T = T_1,$$

$$P = P_1 \cup \{S \rightarrow S_1 S \mid S_1\}$$

Příklad

G_1 :

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

G , kde $L(G) = L(G_1)^+$:

$S \rightarrow AS \mid A$

$A \rightarrow aBA \mid CbB$

$B \rightarrow bCb \mid c$

$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$

Příklad

G_1 :

$$A \rightarrow aBA \mid CbB$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$$

G , kde $L(G) = L(G_1)^+$:

$$S \rightarrow AS \mid A$$

$$A \rightarrow aBA \mid CbB$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$$

Zrcadlení (reverze)

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci zrcadlení (reverze).

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^R$:

$$N = N_1, T = T_1, S = S_1$$

$$P = \{A \rightarrow \alpha^R \mid (A \rightarrow \alpha) \in P_1, A \in N_1, \alpha \in (N \cup T)^*\}$$

Zrcadlení (reverze)

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci zrcadlení (reverze).

Důkaz:

Vytvoříme gramatiku G takovou, že $L(G) = L_1^R$:

$$N = N_1, T = T_1, S = S_1$$

$$P = \{A \rightarrow \alpha^R \mid (A \rightarrow \alpha) \in P_1, A \in N_1, \alpha \in (N \cup T)^*\}$$

Příklad

G_1 :

$$A \rightarrow aBA \mid CbB$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$$

G , kde $L(G) = L(G_1)^R$:

$$A \rightarrow ABa \mid BbC$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow Ac \mid \varepsilon$$

Příklad

G_1 :

$$A \rightarrow aBA \mid CbB$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow cA \mid \varepsilon$$

G , kde $L(G) = L(G_1)^R$:

$$A \rightarrow ABa \mid BbC$$

$$B \rightarrow bCb \mid c$$

$$C \rightarrow Ac \mid \varepsilon$$

Bezkontextová substituce a homomorfismus

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci bezkontextové substituce.

Co je to substituce?

Bezkontextová substituce s je takové zobrazení, které zobrazuje každý symbol původní abecedy na *bezkontextový jazyk* a přitom platí

$$s(\varepsilon) = \varepsilon, \quad s(a \cdot v) = s(a) \cdot s(v), \quad a \in (N \cup T), \quad v \in (N \cup T)^*$$

Bezkontextová substituce a homomorfismus

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci bezkontextové substituce.

Co je to substituce?

Bezkontextová substituce s je takové zobrazení, které zobrazuje každý symbol původní abecedy na *bezkontextový jazyk* a přitom platí

$$s(\varepsilon) = \varepsilon, \quad s(a \cdot v) = s(a) \cdot s(v), \quad a \in (N \cup T), \quad v \in (N \cup T)^*$$

Důkaz:

- L_1 je bezkontextový jazyk nad abecedou $\Sigma = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$,
- bezkontextové jazyky J_1, J_2, \dots, J_n nad abecedami $\Sigma_1, \Sigma_2, \dots, \Sigma_n$,
- k nim existují bezkontextové gramatiky $G_{J_i} = (N_{J_i}, \Sigma_i, P_{J_i}, a_i)$, v každé gramatice G_{J_i} je startovacím symbolem a_i , $1 \leq i \leq n$,
- pro každé i , $1 \leq i \leq n$ je $s(a_i) = J_i$,
- předpokládejme, že množiny neterminálních symbolů N_{J_i} jsou po dvou disjunktní a taktéž průnik kterékoliv z těchto množin neterminálů s množinou N_1 je prázdný.

Jazyk $L = s(L_1)$ sestrojíme takto:

$$N = N_1 \cup \{a_1, a_2, \dots, a_n\} \cup \bigcup_{i=1}^n N_{J_i}$$

$$T = \bigcup_{i=1}^n \Sigma_i$$

$$P = P_1 \cup \bigcup_{i=1}^n P_{J_i}$$

Důkaz:

- L_1 je bezkontextový jazyk nad abecedou $\Sigma = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$,
- bezkontextové jazyky J_1, J_2, \dots, J_n nad abecedami $\Sigma_1, \Sigma_2, \dots, \Sigma_n$,
- k nim existují bezkontextové gramatiky $G_{J_i} = (N_{J_i}, \Sigma_i, P_{J_i}, a_i)$, v každé gramatice G_{J_i} je startovacím symbolem a_i , $1 \leq i \leq n$,
- pro každé i , $1 \leq i \leq n$ je $s(a_i) = J_i$,
- předpokládejme, že množiny neterminálních symbolů N_{J_i} jsou po dvou disjunktní a taktéž průnik kterékoliv z těchto množin neterminálů s množinou N_1 je prázdný.

Jazyk $L = s(L_1)$ sestrojíme takto:

$$N = N_1 \cup \{a_1, a_2, \dots, a_n\} \cup \bigcup_{i=1}^n N_{J_i}$$

$$T = \bigcup_{i=1}^n \Sigma_i$$

$$P = P_1 \cup \bigcup_{i=1}^n P_{J_i}$$

Příklad

$$L_1 = \{a^i b^j c^k \mid i, j, k \geq 1, i = j \text{ nebo } j = k\}$$

$G_1 = (\{S, A, B, X, Y\}, \{a, b, c\}, P_1, S)$ množina P_1 :

$$\begin{array}{l} S \rightarrow AX \mid YB \quad A \rightarrow aAb \mid ab \quad X \rightarrow cX \mid c \\ B \rightarrow bBc \mid bc \quad Y \rightarrow aY \mid a \end{array}$$

$$s(a) = \{1^n \mid n \geq 0\}, \quad G_{J_a} = (\{a\}, \{1\}, \{a \rightarrow 1a \mid \varepsilon\}, a)$$

$$s(b) = \{1^n 0^n \mid n \geq 1\}, \quad G_{J_b} = (\{b\}, \{1, 0\}, \{b \rightarrow 1b0 \mid 10\}, b)$$

$$s(c) = \{0^n \mid n \geq 0\}, \quad G_{J_c} = (\{c\}, \{0\}, \{c \rightarrow 0c \mid \varepsilon\}, c)$$

$G = (\{S, A, B, X, Y, a, b, c\}, \{0, 1\}, P, S)$ množina P :

$$\begin{array}{l} S \rightarrow AX \mid YB \quad X \rightarrow cX \mid c \quad a \rightarrow 1a \mid \varepsilon \\ A \rightarrow aAb \mid ab \quad Y \rightarrow aY \mid a \quad b \rightarrow 1b0 \mid 10 \\ B \rightarrow bBc \mid bc \quad c \rightarrow 0c \mid \varepsilon \end{array}$$

Generovaný jazyk je $L = s(L_1) = 1^* \cdot \{1^n 0^n \mid n \geq 1\}^* \cdot 0^*$

Příklad

$$L_1 = \{a^i b^j c^k \mid i, j, k \geq 1, i = j \text{ nebo } j = k\}$$

$G_1 = (\{S, A, B, X, Y\}, \{a, b, c\}, P_1, S)$ množina P_1 :

$$\begin{array}{l} S \rightarrow AX \mid YB \quad A \rightarrow aAb \mid ab \quad X \rightarrow cX \mid c \\ B \rightarrow bBc \mid bc \quad Y \rightarrow aY \mid a \end{array}$$

$$s(a) = \{1^n \mid n \geq 0\}, \quad G_{J_a} = (\{a\}, \{1\}, \{a \rightarrow 1a \mid \varepsilon\}, a)$$

$$s(b) = \{1^n 0^n \mid n \geq 1\}, \quad G_{J_b} = (\{b\}, \{1, 0\}, \{b \rightarrow 1b0 \mid 10\}, b)$$

$$s(c) = \{0^n \mid n \geq 0\}, \quad G_{J_c} = (\{c\}, \{0\}, \{c \rightarrow 0c \mid \varepsilon\}, c)$$

$G = (\{S, A, B, X, Y, a, b, c\}, \{0, 1\}, P, S)$ množina P :

$$\begin{array}{l} S \rightarrow AX \mid YB \quad X \rightarrow cX \mid c \quad a \rightarrow 1a \mid \varepsilon \\ A \rightarrow aAb \mid ab \quad Y \rightarrow aY \mid a \quad b \rightarrow 1b0 \mid 10 \\ B \rightarrow bBc \mid bc \quad c \rightarrow 0c \mid \varepsilon \end{array}$$

Generovaný jazyk je $L = s(L_1) = 1^* \cdot \{1^n 0^n \mid n \geq 1\}^* \cdot 0^*$

Průnik

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci průniku.

Důkaz:

Najdeme dva bezkontextové jazyky, jejichž průnikem je jazyk, který není bezkontextový.

$$L_x = \{a^i b^i c^j \mid i, j \geq 0\} \quad (\text{počet } a \text{ je stejný jako počet } b)$$

$$L_y = \{a^i b^k c^k \mid i, j \geq 0\} \quad (\text{počet } b \text{ je stejný jako počet } c)$$

Průnikem těchto jazyků je

$$L = L_x \cap L_y = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\} \notin \mathcal{L}(CF)$$

Průnik

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci průniku.

Důkaz:

Najdeme dva bezkontextové jazyky, jejichž průnikem je jazyk, který není bezkontextový.

$$L_x = \{a^i b^i c^j \mid i, j \geq 0\} \quad (\text{počet } a \text{ je stejný jako počet } b)$$

$$L_y = \{a^i b^k c^k \mid i, j \geq 0\} \quad (\text{počet } b \text{ je stejný jako počet } c)$$

Průnikem těchto jazyků je

$$L = L_x \cap L_y = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\} \notin \mathcal{L}(CF)$$

Doplněk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
- ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
- ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
- ⇒ spor

Doplňěk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
- ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
- ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
- ⇒ spor

Doplněk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
 - ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
 - ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
 - ⇒ spor

Doplňěk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
- ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
- ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
- ⇒ spor

Doplněk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
- ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
- ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
- ⇒ spor

Doplněk (komplement)

Věta

Třída bezkontextových jazyků není uzavřena vzhledem k operaci doplňku (komplementu) nad danou abecedou.

Důkaz sporem:

Podle DeMorganových pravidel platí $L_1 \cap L_2 = \overline{\overline{L_1} \cup \overline{L_2}}$

- předpokládejme, že třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k operaci doplňku
- ⇒ na pravé straně rovnice je množina bezkontextových jazyků
- ⇒ na levé straně rovnice je množina, ve které existují i jazyky, které nejsou bezkontextové (průnikem dvou bezkontextových jazyků může být i jazyk, který není bezkontextový)
- ⇒ spor

Průnik s regulárním jazykem

Věta

Třída bezkontextových jazyků je uzavřena vzhledem k průniku s regulárním jazykem.

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma_1, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma_2, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma_1, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma_2, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Sestrojíme $\mathcal{A} = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$, $L(\mathcal{A}) = L(\mathcal{A}_1) \cap L(\mathcal{A}_2)$.

Výpočet v automatu \mathcal{A} je simultánní simulací obou původních automatů.

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma_1, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma_2, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Sestrojíme $\mathcal{A} = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$, $L(\mathcal{A}) = L(\mathcal{A}_1) \cap L(\mathcal{A}_2)$.

Výpočet v automatu \mathcal{A} je simultánní simulací obou původních automatů.

$$\Sigma = \Sigma_1 \cup \Sigma_2, \quad \Gamma = \Gamma_1, \quad Z_0 = Z'_0$$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma_1, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma_2, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Sestrojíme $\mathcal{A} = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$, $L(\mathcal{A}) = L(\mathcal{A}_1) \cap L(\mathcal{A}_2)$.

Výpočet v automatu \mathcal{A} je simultánní simulací obou původních automatů.

$$\Sigma = \Sigma_1 \cup \Sigma_2, \quad \Gamma = \Gamma_1, \quad Z_0 = Z'_0$$

Stavy automatu \mathcal{A} jsou uspořádané dvojice stavů původních automatů.

$$Q = \{[q_1, q_2] \mid q_1 \in Q_1, q_2 \in Q_2\}$$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma_1, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma_2, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Sestrojíme $\mathcal{A} = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$, $L(\mathcal{A}) = L(\mathcal{A}_1) \cap L(\mathcal{A}_2)$.

Výpočet v automatu \mathcal{A} je simultánní simulací obou původních automatů.

$$\Sigma = \Sigma_1 \cup \Sigma_2, \quad \Gamma = \Gamma_1, \quad Z_0 = Z'_0$$

Stavy automatu \mathcal{A} jsou uspořádané dvojice stavů původních automatů.

$$Q = \{[q_1, q_2] \mid q_1 \in Q_1, q_2 \in Q_2\}$$

Množina koncových stavů: $F = \{[q_1, q_2] \mid q_1 \in F_1, q_2 \in F_2\}$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Definujeme δ funkci:

- ① $\forall a \in \Sigma, q_1, p_1 \in Q_1, q_2, p_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*$:

$$\delta([q_1, q_2], a, Z) \ni ([p_1, p_2], \gamma)$$

$$\iff$$

$$\delta_1(q_1, a, Z) \ni (p_1, \gamma), \delta_2(q_2, a) \ni p_2$$

- ② Vyřešíme odlišnost původních automatů při práci se vstupní abecedou – ε -kroky pro konečný automat:

$$\forall q_1, p_1 \in Q_1, q_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*:$$

$$\delta([q_1, q_2], \varepsilon, Z) \ni ([p_1, q_2], \gamma) \iff \delta_1(q_1, \varepsilon, Z) \ni (p_1, \gamma)$$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Definujeme δ funkci:

- 1 $\forall a \in \Sigma, q_1, p_1 \in Q_1, q_2, p_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*$:

$$\delta([q_1, q_2], a, Z) \ni ([p_1, p_2], \gamma)$$

$$\iff$$

$$\delta_1(q_1, a, Z) \ni (p_1, \gamma), \delta_2(q_2, a) \ni p_2$$

- 2 Vyřešíme odlišnost původních automatů při práci se vstupní abecedou – ε -kroky pro konečný automat:

$$\forall q_1, p_1 \in Q_1, q_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*:$$

$$\delta([q_1, q_2], \varepsilon, Z) \ni ([p_1, q_2], \gamma) \iff \delta_1(q_1, \varepsilon, Z) \ni (p_1, \gamma)$$

Důkaz:

$$\mathcal{A}_1 = (Q_1, \Sigma, \Gamma_1, \delta_1, q_0^{(1)}, Z_0^{(1)}, F_1)$$

$$\mathcal{A}_2 = (Q_2, \Sigma, \delta_2, q_0^{(2)}, F_2)$$

Definujeme δ funkci:

- ① $\forall a \in \Sigma, q_1, p_1 \in Q_1, q_2, p_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*$:

$$\delta([q_1, q_2], a, Z) \ni ([p_1, p_2], \gamma)$$

$$\iff$$

$$\delta_1(q_1, a, Z) \ni (p_1, \gamma), \delta_2(q_2, a) \ni p_2$$

- ② Vyřešíme odlišnost původních automatů při práci se vstupní abecedou – ε -kroky pro konečný automat:

$$\forall q_1, p_1 \in Q_1, q_2 \in Q_2, Z \in \Gamma, \gamma \in \Gamma_1^*:$$

$$\delta([q_1, q_2], \varepsilon, Z) \ni ([p_1, q_2], \gamma) \iff \delta_1(q_1, \varepsilon, Z) \ni (p_1, \gamma)$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Sestrojíme automaty \mathcal{A}_1 , $L(\mathcal{A}_1) = L$, \mathcal{A}_2 , $L(\mathcal{A}_2) = R$:

$\mathcal{A}_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$, kde

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$\mathcal{A}_2 = (\{r\}, \{a\}, \delta_2, r, \{r\})$, kde $\delta_2(r, a) = r$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Sestrojíme automaty \mathcal{A}_1 , $L(\mathcal{A}_1) = L$, \mathcal{A}_2 , $L(\mathcal{A}_2) = R$:

$\mathcal{A}_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$, kde

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$\mathcal{A}_2 = (\{r\}, \{a\}, \delta_2, r, \{r\})$, kde $\delta_2(r, a) = r$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Sestrojíme automaty \mathcal{A}_1 , $L(\mathcal{A}_1) = L$, \mathcal{A}_2 , $L(\mathcal{A}_2) = R$:

$\mathcal{A}_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$, kde

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$\mathcal{A}_2 = (\{r\}, \{a\}, \delta_2, r, \{r\})$, kde $\delta_2(r, a) = r$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Sestrojíme automaty \mathcal{A}_1 , $L(\mathcal{A}_1) = L$, \mathcal{A}_2 , $L(\mathcal{A}_2) = R$:

$\mathcal{A}_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$, kde

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$\mathcal{A}_2 = (\{r\} \{a\}, \delta_2, r, \{r\})$, kde $\delta_2(r, a) = r$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a,b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Vytvoříme $\mathcal{A} = (Q, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta, [q_0, r], Z_0, F)$.

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{[q_0, r], aZ_0\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_1, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{[q_1, r], \varepsilon\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$Q = \{[q_0, r], [q_1, r], [q_2, r]\}, \quad F = \{[q_2, r]\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a,b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Vytvoříme $\mathcal{A} = (Q, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta, [q_0, r], Z_0, F)$.

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{([q_0, r], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_1, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{([q_1, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$Q = \{[q_0, r], [q_1, r], [q_2, r]\}, \quad F = \{[q_2, r]\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Vytvoříme $\mathcal{A} = (Q, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta, [q_0, r], Z_0, F)$.

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{[q_0, r], aZ_0\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_1, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{[q_1, r], \varepsilon\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$Q = \{[q_0, r], [q_1, r], [q_2, r]\}, \quad F = \{[q_2, r]\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*$$

$$L \cap R = \{a^n a^n \mid n \geq 0\} = \{a^{2n} \mid n \geq 0\}$$

Vytvoříme $\mathcal{A} = (Q, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta, [q_0, r], Z_0, F)$.

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{[q_0, r], aZ_0\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_1, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{[q_1, r], \varepsilon\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$Q = \{[q_0, r], [q_1, r], [q_2, r]\}, \quad F = \{[q_2, r]\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*ab^*a^*$$

$$L \cap R = \{ww^R \mid w \in a^*ab^*\}$$

$$A_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$$

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$A_2 = (\{r, s, t\}, \{a, b\}, \delta_2, r, \{s, t\})$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*ab^*a^*$$

$$L \cap R = \{ww^R \mid w \in a^*ab^*\}$$

$$A_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$$

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$A_2 = (\{r, s, t\}, \{a, b\}, \delta_2, r, \{s, t\})$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*ab^*a^*$$

$$L \cap R = \{ww^R \mid w \in a^*ab^*\}$$

$$A_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$$

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

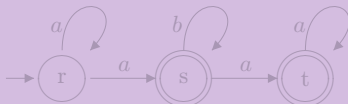
$$A_2 = (\{r, s, t\}, \{a, b\}, \delta_2, r, \{s, t\})$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$L = \{ww^R \mid w \in \{a, b\}^*\}, \quad R = a^*ab^*a^*$$

$$L \cap R = \{ww^R \mid w \in a^*ab^*\}$$

$$A_1 = (\{q_0, q_1, q_2\}, \{a, b\}, \{Z_0, a, b\}, \delta_1, q_0, Z_0, \{q_2\})$$

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\} \quad \delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\} \quad \delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\} \quad \delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\} \quad \delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

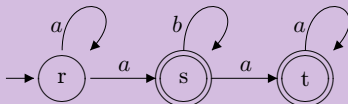
$$A_2 = (\{r, s, t\}, \{a, b\}, \delta_2, r, \{s, t\})$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{([q_0, r], aZ_0), ([q_0, s], aZ_0)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{([q_0, r], aZ_0), ([q_0, s], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, Z_0) = \{([q_0, t], aZ_0)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{([q_0, r], aZ_0), ([q_0, s], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, Z_0) = \{([q_0, t], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, Z_0) = \{([q_0, t], aZ_0)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_0, s], aa), ([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_0, s], aa), ([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, a) = \{([q_0, t], aa), ([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_0, s], aa), ([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, a) = \{([q_0, t], aa), ([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, a) = \{([q_0, t], aa), ([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, b) = \{([q_0, r], ab), ([q_0, s], ab)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, b) = \{([q_0, r], ab), ([q_0, s], ab)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, b) = \{([q_0, t], ab)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, b) = \{([q_0, r], ab), ([q_0, s], ab)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, b) = \{([q_0, t], ab)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, b) = \{([q_0, t], ab)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, Z_0) = \{([q_0, s], bZ_0)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, a) = \{([q_0, s], ba)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, b) = \{([q_0, s], bb), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], a, a) = \{([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], a, a) = \{([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, t], a, a) = \{([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], b, b) = \{([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

$$\delta_1(q_0, a, Z_0) = \{(q_0, aZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, a) = \{(q_0, aa), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_0, a, b) = \{(q_0, ab)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, Z_0) = \{(q_0, bZ_0)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, a) = \{(q_0, ba)\}$$

$$\delta_1(q_0, b, b) = \{(q_0, bb), (q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, a, a) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, b, b) = \{(q_1, \varepsilon)\}$$

$$\delta_1(q_1, \varepsilon, Z_0) = \{(q_2, \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, t], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta_2(r, a) = \{r, s\}$$

$$\delta_2(s, a) = \{t\}$$

$$\delta_2(s, b) = \{s\}$$

$$\delta_2(t, a) = \{t\}$$

Příklad

Celá δ -funkce:

$$\delta([q_0, r], a, Z_0) = \{([q_0, r], aZ_0), ([q_0, s], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, Z_0) = \{([q_0, t], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, Z_0) = \{([q_0, t], aZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, a) = \{([q_0, r], aa), ([q_0, s], aa), ([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, a) = \{([q_0, t], aa), ([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, a) = \{([q_0, t], aa), ([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_0, r], a, b) = \{([q_0, r], ab), ([q_0, s], ab)\}$$

$$\delta([q_0, s], a, b) = \{([q_0, t], ab)\}$$

$$\delta([q_0, t], a, b) = \{([q_0, t], ab)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, Z_0) = \{([q_0, s], bZ_0)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, a) = \{([q_0, s], ba)\}$$

$$\delta([q_0, s], b, b) = \{([q_0, s], bb), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], a, a) = \{([q_1, r], \varepsilon), ([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], a, a) = \{([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, t], a, a) = \{([q_1, t], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], b, b) = \{([q_1, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, r], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, r], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, s], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, s], \varepsilon)\}$$

$$\delta([q_1, t], \varepsilon, Z_0) = \{([q_2, t], \varepsilon)\}$$

Uzávěrové vlastnosti jako kritérium bezkontextovosti

Použití – je jazyk L_1 bezkontextový?

- pokud dokážeme L_1 přepsat na sjednocení bezkontextových jazyků, je L_1 bezkontextový (totéž pro zřetězení, iteraci, pozitivní iteraci, reverzi, substituci, průnik s reg. jazykem)
- pokud L_1 sjednotíme s bezkontextovým jazykem a dostaneme jazyk, o němž víme, že *není* bezkontextový, pak ani L_1 není bezkontextový (totéž pro zřetězení, iteraci, pozitivní iteraci, reverzi, substituci, průnik s reg. jazykem)

Uzávěrové vlastnosti jako kritérium bezkontextovosti

Použití – je jazyk L_1 bezkontextový?

- pokud dokážeme L_1 přepsat na sjednocení bezkontextových jazyků, je L_1 bezkontextový (totéž pro zřetězení, iteraci, pozitivní iteraci, reverzi, substituci, průnik s reg. jazykem)
- pokud L_1 sjednotíme s bezkontextovým jazykem a dostaneme jazyk, o němž víme, že *není* bezkontextový, pak ani L_1 není bezkontextový (totéž pro zřetězení, iteraci, pozitivní iteraci, reverzi, substituci, průnik s reg. jazykem)

Uzávěrové vlastnosti jako kritérium bezkontextovosti

Použití – je jazyk L_1 bezkontextový?

Pozor – sjednocením dvou jazyků, z jichž některý není bezkontextový, může vzniknout bezkontextový jazyk:

$$L_1 = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 1\} \notin \mathcal{L}(CF)$$

$$L_2 = \{a^i b^j c^i \mid i, j \geq 1\} \in \mathcal{L}(CF)$$

$$L_1 \cup L_2 = L_2$$

Proč? Implikace!

Uzávěrové vlastnosti jako kritérium bezkontextovosti

Použití – je jazyk L_1 bezkontextový?

Pozor – sjednocením dvou jazyků, z jichž některý není bezkontextový, může vzniknout bezkontextový jazyk:

$$L_1 = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 1\} \notin \mathcal{L}(CF)$$

$$L_2 = \{a^i b^j c^i \mid i, j \geq 1\} \in \mathcal{L}(CF)$$

$$L_1 \cup L_2 = L_2$$

Proč? Implikace!

Příklad

Zjistíme, zda je následující jazyk bezkontextový:

$$L = \{a^{n_1}b^{n_1}a^{n_2}b^{n_2} \dots a^{n_k}b^{n_k} \mid k \geq 0, n_i \geq 1, 1 \leq i \leq k\}$$

Víme, že jazyk $L_1 = \{a^n b^n \mid n \geq 1\}$ je bezkontextový, a je zřejmé, že $L = L_1^*$ a proto i jazyk L je bezkontextový.

Příklad

Kdy nelze použít jako kritérium bezkontextovosti:

Víme, že jazyk $L = \{a^{n^2} \mid n \geq 0\}$ není bezkontextový. Zvolíme následující bezkontextovou (dokonce regulární) substituci:

$$s(a) = b^*$$

Po uplatnění substituce dostaneme jazyk $\{b^i \mid i \geq 0\}$, což je bezkontextový (dokonce regulární) jazyk. Proto není pravda, že když je výsledkem operace bezkontextový jazyk, tak by operandy operace měly být také.

Příklad

$$L = \left\{ w \in \{a, b, c\}^* \mid |w|_a = |w|_b = |w|_c \right\}$$

- Předpokládejme, že jazyk L je bezkontextový. Pak by průnikem tohoto jazyka s jakýmkoliv regulárním jazykem byl také bezkontextový jazyk.
- Vezmeme regulární jazyk $R = a^*b^*c^*$
- Průnikem je:

$$L \cap R = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$$

O tomto jazyce víme, že není bezkontextový, proto $L \notin \mathcal{L}(CF)$.

Příklad

$$L = \left\{ w \in \{a, b, c\}^* \mid |w|_a = |w|_b = |w|_c \right\}$$

- Předpokládejme, že jazyk L je bezkontextový. Pak by průnikem tohoto jazyka s jakýmkoliv regulárním jazykem byl také bezkontextový jazyk.
- Vezmeme regulární jazyk $R = a^*b^*c^*$
- Průnikem je:

$$L \cap R = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$$

O tomto jazyce víme, že není bezkontextový, proto $L \notin \mathcal{L}(CF)$.

Příklad

$$L = \left\{ w \in \{a, b, c\}^* \mid |w|_a = |w|_b = |w|_c \right\}$$

- Předpokládejme, že jazyk L je bezkontextový. Pak by průnikem tohoto jazyka s jakýmkoliv regulárním jazykem byl také bezkontextový jazyk.
- Vezmeme regulární jazyk $R = a^*b^*c^*$
- Průnikem je:

$$L \cap R = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$$

O tomto jazyce víme, že není bezkontextový, proto $L \notin \mathcal{L}(CF)$.

Příklad

$$L = \left\{ w \in \{a, b, c\}^* \mid |w|_a = |w|_b = |w|_c \right\}$$

- Předpokládejme, že jazyk L je bezkontextový. Pak by průnikem tohoto jazyka s jakýmkoliv regulárním jazykem byl také bezkontextový jazyk.
- Vezmeme regulární jazyk $R = a^*b^*c^*$
- Průnikem je:

$$L \cap R = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$$

O tomto jazyce víme, že není bezkontextový, proto $L \notin \mathcal{L}(CF)$.

Příklad

$$L = \left\{ w \in \{a, b, c\}^* \mid |w|_a = |w|_b = |w|_c \right\}$$

- Předpokládejme, že jazyk L je bezkontextový. Pak by průnikem tohoto jazyka s jakýmkoliv regulárním jazykem byl také bezkontextový jazyk.
- Vezmeme regulární jazyk $R = a^*b^*c^*$
- Průnikem je:

$$L \cap R = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$$

O tomto jazyce víme, že není bezkontextový, proto $L \notin \mathcal{L}(CF)$.